

Maa- ja metsätalousministeriö

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (valkoposkihanhet ja merimetsot)

Asianumero VN/27639/2025

Kustavin–Uudenkaupungin kalatalousalue pitää merimetsoa koskevaa sääntelymuutosta kalataloudellisesta näkökulmasta välttämättömänä. Merimetson vaikutukset alueella kohdistuvat erityisesti ammattikalastukseen, kalanpyydyksiin sekä talouskalojen lisääntymisalueisiin.

Kalatalousalueella on kokemusta nykyisen poikkeuslupamenettelyn toimimattomuudesta. Vuonna 2022 haetussa poikkeusluvassa esitettiin laaja-alaisia toimenpiteitä merimetsohaittojen ehkäisemiseksi, mukaan lukien: pesimisen estäminen häiritsemällä strategisesti tärkeillä poikastuotantoalueilla, kolonioiden leviämisen ehkäisy sekä merimetsojen karkottaminen ja ampuminen kalanpyydysten sekä kalankasvatusyksiköiden läheisyydessä

Haetun luvan tavoitteena oli mahdollistaa ennakoiva ja vaikuttava haittojen hallinta erityisesti kalojen lisääntymisalueilla ja kalataloudellisesti keskeisissä kohteissa.

Myönnetty lupa (VARELY/7779/2022) poikkesi kuitenkin olennaisesti haetusta. ELY-keskus ei myöntänyt lupaa pesinnän estämiseen eikä häiritään lainkaan ja salli ainoastaan rajatun ampumisen laajoilla alueellisilla rajoituksilla (mm. Natura-alueet ja kolonia-alueet rajattu pois). Näin ollen haetut ennaltaehkäisevät ja kalakantojen kannalta keskeiset toimenpiteet jäivät kokonaan toteutumatta.

Kalatalousalueen näkemyksen mukaan lopputulos osoittaa selvästi nykyisen lupajärjestelmän keskeisen ongelman: toimenpiteet ovat liian rajattuja, ajallisesti väärin kohdennettuja ja vaikutuksiltaan riittämättömiä suhteessa todettuihin haittoihin. Erityisesti pesinnän estämisen kieltäminen estää tehokkaimman keinon ehkäistä kolonioiden syntymistä ja kalataloudelle haitallisen saalistuspaineen kasvua.

Samalla lupamenettely on hallinnollisesti raskas. Hakemusten laatiminen, lausuntokierrokset, päätöksenteko sekä mahdolliset valitusprosessit sitovat merkittävästi kalatalousalueen resursseja, jotka henkilöstön osalta ovat pääasiassa luottamushenkilöpohjalta toimivia. Lupa- ja valvontaviranomaisen maksut sekä muut selvitys- ja hallinnolliset kustannukset lisäävät kokonaisrasitetta, joka ei ole oikeassa suhteessa luvan rajalliseen vaikuttavuuteen. Nykyjärjestelmä ei siten mahdollista tehokasta, ennakoivaa eikä paikallisesti kohdennettua merimetsohaittojen hallintaa.

Kustavin–Uudenkaupungin kalatalousalue pitää esitettyä lakimuutosta tarpeellisena. Kalatalousalue tukee Suomen Metsästäjäliiton esittämää mallia, jossa merimetson ampuminen on mahdollista suoraan lain nojalla kalataloudellisesti keskeisillä alueilla, kuten kalojen lisääntymis- ja poikastuotantoalueilla, kalanpyydysten läheisyydessä, jokisuiden ja vaelluskalojen reittien yhteydessä sekä kalanviljely- ja istutuspaikoilla.

Turussa 11.5.2026

Anu Niinikorp
toiminnanjohtaja
Kustavin-Uudenkaupungin kalatalousalue